

Sygn. akt II CSK 563/17

POSTANOWIENIE

Dnia 12 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z wniosku E. S. obecnie X.

przy uczestnictwie S. S.

o podział majątku wspólnego,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 12 stycznia 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni

od postanowienia Sądu Okręgowego w P.

z dnia 29 grudnia 2016 r., sygn. akt II Ca [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) przyznaje ze środków Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w P.) na rzecz adw. E. M. kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej wnioskodawczyni z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

W związku z wniesieniem przez wnioskodawczynię E. X. (poprzednio S.) skargi kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w P. z dnia 29 grudnia 2016 r. należy podnieść, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój jurysprudencji i prawa pozytywnego oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Taka konstrukcja i rola skargi kasacyjnej powoduje konieczność poddania jej kontroli wstępnej pod kątem spełniania kryteriów kwalifikujących do przedstawienia skargi Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżąca przytoczyła przyczyny wskazane w art. 398⁹ § 1 punkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy przy okazji rozpoznania skargi kasacyjnej przyczyni się do rozwoju prawa i jurysprudencji oraz będzie miało znaczenie nie tylko dla tej konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Skarżący powinien sformułować to zagadnienie, przedstawić pogłębiony wywód prawny uzasadniający zgłoszone wątpliwości oraz wykazujący nie tylko zasadność preferowanego przez skarżącego sposobu jego rozstrzygnięcia, ale także wadliwość rozwiązania

postawionego problemu przez Sąd drugiej instancji. Wskazane przez skarżącą zagadnienie dotyczy dnia uprawomocnienia się wyroku sądu pierwszej instancji w przypadku skutecznego cofnięcia apelacji wniesionej przez jedną ze stron. Kwestie tę należy jednak uznać za rozstrzygniętą w orzecznictwie i nauce prawa, w których dominuje pogląd, że jeżeli orzeczenie sądu pierwszej instancji jest zaskarżalne i w terminie wniesiono apelację, następnie skutecznie cofniętą, orzeczenie uprawomocnia się wraz z uprawomocnieniem się postanowienia o umorzeniu postępowania wywołanego wniesieniem tego środka.

Skarżąca wskazała także zdawkowo na potrzebę wyjaśnienia sposobu ustalania wartości akcji oraz rozliczenia wspólnie zaciągniętego przez małżonków kredytu hipotecznego. Powołanie się na pierwszą ze wskazanych przyczyn kasacyjnych wymaga sformułowania tego zagadnienia, wskazania argumentów prawnych prowadzących do rozbieżnych ocen prawnych, przedstawienia własnego stanowiska oraz wykazania konieczności usunięcia poważnych i nasuwających się w związku ze stanowiskiem zajęтым przez Sąd drugiej instancji wątpliwości prawnych w celu rozstrzygnięcia sprawy. Wywód skarżącego powinien być zbliżony przyjętego przy przedstawianiu Sądowi Najwyższemu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, nie publ.). Wymagań tych wniosek nie spełnia ponieważ skarżąca nie wyszczególniła, na czym polegają jej wątpliwości interpretacyjne.

Potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) zachodzi, gdy brak jest zgody rozstrzygnąć w sprawach o takich samych lub bardzo podobnych stanach faktycznych, w których mają zastosowanie te same przepisy, wykładane lub stosowane w sposób prowadzący do odmiennych - zróżnicowanych albo sprzecznych - orzeczeń albo decyzji procesowych. Należy jednak wskazać przykłady tego rodzaju orzeczeń (por. postanowienia Sadu Najwyższego z dnia 24 października 2012 r., I PK 144/12, nie publ., z dnia 13 czerwca 2008 roku, III CSK 104/08, nie publ., z dnia 28 marca 2007 roku, II CSK 84/07, nie publ. oraz z dnia 12 grudnia 2008 roku, II PK 220/08, nie publ.). Zdaniem skarżącej ta przyczyna kasacyjna w rozpoznawanym przypadku polega na potrzebie wykładni

art. 233 k.p.c. w zakresie znaczenia zasady swobodnej oceny dowodów w kontekście rozbieżnych opinii biegłych dotyczących wartości składników majątku wspólnego. Wskazana przez skarżącego przyczyna kasacyjna musi pozostawać w związku z podstawą skargi, tymczasem, zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c., nie mogą nią być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, a więc także art. 233 k.p.c.

Skarżąca powołała się ponadto na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, co obligowało ją do wykazania kwalifikowanego naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, widocznego przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej i bez wnikania w szczegóły sprawy. Przesłanka ta występuje w sytuacji ewidentnego naruszenia prawa, którego stwierdzenie nie wymaga dokonywania pogłębionej analizy i studiowania akt sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, nie publ., z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, nie publ., z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, nie publ., z dnia 21 maja 2008 r., nie publ., I UK 11/08, z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, nie publ.). Skarżący powinien zawrzeć w skardze wyodrębniony wywód prawny wskazujący, w czym przejawia się „oczywistość” naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2008 roku, I CZ 64/08, nie publ., dnia 19 grudnia 2001 roku, IV CZ 200/01, nie publ. oraz z dnia 9 czerwca 2008 roku, II UK 37/08, nie publ.), czego wnioskodawczyni nie uczyniła, ograniczając się do lakonicznego stwierdzenia, że oczywistość skargi polega na naruszeniu przepisów postępowania wskazanych w zarzutach skargi. W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji.

aw

jw